

Kloosterveen in opstand

Bewoners nieuwbouwwijk Assen willen in 2030 niet aardgasvrij zijn
door Edwin Timmer

ASSEN De wijk Kloosterveen in Assen is woest. Met rooskleurige verhalen over een groene toekomst overtuigde GL-wethouder Karin Dekker de gemeenteraad dat het stadsdeel vóór 2030 volledig van het aardgas moet. Maar geen bewoner gelooft haar lage inschatting van kosten. Ook Vereniging Eigen Huis is kritisch: „Onze berekeningen komen hoger uit dan die van de overheid.”

„Zie je deze vloer? Honderdtien vierkante meter massief parket”, zegt Dick van den Brand terwijl hij over het fraaie houtwerk in zijn nieuwbouwhuis loopt. „Die moet er dus uit. Als afval naar de gemeentewerf. Daarna mag de dekvloer eruit plus vijftien ton aan beton. En nog alle leidingen. En dan hebben we het alleen maar over vloerverwarming. Daar komen de kosten voor een warmtepomp nog bovenop.”

Stress

De getallen tolleren door zijn hoofd. Andere wijkbewoners van Kloosterveen, zoals Anita de Rijke, ervaren dezelfde stress. Zij vreest dat haar volledige huis overhoop gaat, en dat ze verplicht afstand moet doen van haar knusse gashaard. Van den Brand: „Het zou mij en mijn vrouw luttele tienduizenden euro's gaan kosten. Plus nog alle overlast. Nou, dat vertikken we.”

Proeftuinen voor aardgasvrije wijken in 46 gemeenten verlopen tot nu toe redelijk dramatisch. In plaats van tienduizenden woningen waren er eind 2020 nog maar enkele honderden van het gas. Toch wil GL-wethouder Karin Dekker, bekend vanwege het tramdebacle in Groningen, niet wachten. Anderhalf miljoen aardgasvrije huizen in 2030, eist het klimaatakkoord. En in Kloosterveen zal het gebeuren.

Maar wijkbewoners voelen zich overvallen. Pas een dag voordat de gemeenteraad de Transitievisie Warmte zou behandelen, kwam er een online briefing. De Rijke: „De boodschap van de wethouder was: 'Maak je niet druk. Voor 5000 tot 15.000 euro ben je klaar. En voor een nieuwe keuken neem je toch ook een lening?' Daarop ontplofte het protest. Spandoeken verschenen. En duizend wijkbewoners reageerden op een in de haast gemaakte enquête: negentig procent is tegen aanwijzing van onze wijk als aardgasvrij.”

Toch keurde de coalitie (VVD, GL, D66, CU en SP) op 18 maart het voorstel definitief goed. Wijkbewoner Hans Bout is procestechnoloog. „Ik houd er niet van als ik verkeerd wordt geïnformeerd. Die 5000 tot 15.000 euro waarmee de gemeente schermt, kan never nooit niet. Een warmtepomp geeft warmte van lagere temperatuur. Dan zijn dikkere buizen, bijvoorbeeld in de vloerverwarming, en veel grotere radiatoren nodig. Daarvoor moet het hele huis op de kop. Als de gemeente het voor 5000 kan, overhandig ik graag mijn sleutels. Maar ik vrees eerder 40.000 euro kosten.”

De grootste zorg in Kloosterveen betreft de mogelijke dwang die de gemeente tot zijn beschikking krijgt om de ambitie door te drukken. In debat met de raad stelde Dekker dat het zo'n vaart niet zal lopen. Maar dezelfde GL-politica schreef op 1 februari een brief aan de Tweede Kamer waarin ze stelt dat gemeenten 'de wettelijke bevoegdheid' missen om 'een wijk van aardgas af te kunnen halen'. Als voorzitter duurzaamheid van stedennetwerk G40 vraagt ze om 'snelle beschikbaarheid' van een wettelijke zweep om gasklevers te dresser. Bout: „Dit voelt als een dolksteek in de rug. Boven deze wijk hangt een zwaard van Damocles.”

Begin deze week vroeg deze krant aan de wethouder een onderbouwing van haar 5000 tot 15.000 euro. En om uitleg over wettelijke dwang. In eerste instantie stemde ze in met een interview, maar woensdag besloot ze tot een 'time-out' met Kloosterveen. „Het college wil nu een moment van bezinning inlassen”, laat ze weten.

Vereniging Eigen Huis (VEH) nam de moeite enkele kostenramingen van inwoners uit Kloosterveen te controleren. Een schets van 53.000 euro voor een eengezinswoning acht de VEH-specialist te hoog. Maar zelfs als overtollige posten worden geschrapt, en men uitkomt op 25.000 tot 30.000 euro, dan ligt die prijs nog steeds boven de optimistische kijk van wethouder Dekker.

Garanties

„Mensen vertrouwen de geruststellende woorden van de overheid niet”, zegt Hans André de la Porte van de VEH.

Dat vertrouwen komt pas als burgers garanties krijgen over woonlasten-neutrale verduurzaming. „De berekeningen die wij en het Economisch Instituut voor de Bouw hebben gemaakt, komen steevast hoger uit dan die van de overheid. Natuurlijk gaat een wethouder in Assen zeggen dat de kosten best meevallen. Maar de geloofwaardigheid van dergelijke woorden is bij velen gering.”

De la Porte vervolgt: „Omdat mensen het niet vertrouwen, gaan ze zelf sommetjes maken. Daarom begrijpen wij de kostenramingen uit Assen heel goed, ook al valt erop af te dingen. Als je niet de zekerheid krijgt dat je de investering terugverdient, dan zakt het enthousiasme, de bereidheid om mee te doen, bij bewoners sterk terug.”